

Afdeling	: R&E - Algemeen	Raadsvoorstel: DJ-1329369
Naam opsteller voorstel	: Tjalle Fijlstra T.Fijlstra@weert.nl / 0495-575354	Zaaknummer: 1318813
Portefeuillehouder	: drs. G.J.W. (Geert) Gabriëls	Agendapunt: 17

Onderwerp

Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg 1.0.

Voorstel

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg 1.0 vast te stellen.

Inleiding

In mei 2019 is de Klimaatwet door de Eerste Kamer aangenomen. De Klimaatwet stelt vast met hoeveel procent ons land de CO₂-uitstoot moet terugdringen. De doelstelling is 95% minder CO₂ uitstoot in 2050 t.o.v. 1990 en als tussenstation 49% in 2030 t.o.v. 1990. De wet schrijft alleen de doelstellingen voor. De uitvoering wordt geregeld in het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord bestaat uit een pakket aan maatregelen waarmee het reductiedoel van 49% minder broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 1990 bereikt kan worden.

De Regionale Energie Strategie (RES) is een regionale deeluitwerking van het Klimaatakkoord, voornamelijk gericht op regionale invulling van hernieuwbare elektriciteitsopwekking (zon en wind). Nederland is verdeeld in dertig regio's die elk via een RES geacht worden een bod aan het Rijk te doen om grootschalig hernieuwbare energie op te wekken, binnen de grenzen van wat sociaal, ruimtelijk en technisch wenselijk is. Noord- en Midden-Limburg vormen samen één van deze regio's. De 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, de Provincie Limburg, het Waterschap Limburg, Enexis en andere regionale stakeholders, werken samen aan een regionale energiestrategie voor de regionale opgave.

Nadat de RES 1.0 voor onze regio is vastgesteld door de betreffende gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap zullen de in de RES opgenomen afspraken vertaald worden in een uitvoeringsconvenant, welke opnieuw ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Overzicht van de belangrijkste ambities uit de RES 1.0

De RES is primair bedoeld als regionaal bod aan het Rijk voor de inzet van grootschalige elektriciteitsopwekking door middel van zon-pv en windturbines.

Bij de RES 1.0 is tevens bewust gekozen om ook in te zetten op energiebesparing. Immers, wat niet aan energie verbruikt wordt, hoeft ook niet opgewerkt te worden. Uiteraard is er ook oog voor innovaties, deze zullen bij iedere herziening van het document bekeken worden en indien nodig worden opgenomen in de RES.

Samengevat zijn de volgende punten in de RES 1.0 opgenomen:

Energiebesparing

Door middel van energiebesparing en kleinschalige gebouw opwek wil de RES in 2030 minimaal 25% minder CO2 uitstoten dan in 2015. Hiervoor worden de volgende instrumenten voorgesteld:

- a. Een regionaal ontzorgingsprogramma energiebesparing met acties en instrumenten om de ambitie te versnellen, gemeenten kunnen hieraan deelnemen middels een cafetariamodel.
- b. Het stimuleren van het opwekken en gebruik van duurzame energie.
 - Kleinschalig opwekken van energie op daken. Met kleinschalig bedoelen we installaties met een (piek) vermogen van maximaal 15 kWp (kilowattpiek). Dit gaat om daken tot 50 zonnepanelen. We willen dat in 2030 op 70% van de geschikte daken in onze regio gemiddeld 10 zonnepanelen liggen.
 - Gezamenlijke aanpak energie besparing bij bedrijven en commercieel vastgoed. Middels de wettelijke besparingsplicht en door een stimulering aanpak voor bedrijven in samenwerking met het MKB Limburg.

Grootschalige opwek

De RES wil met duurzame zon- en windprojecten in de regio 1,2 Twh per jaar duurzame energie opwekken in 2030 (vergund in 2025). De RES wil dit bereiken door:

- a. De opgave in te vullen met de gerealiseerde- en pijplijnprojecten aangevuld door het project Wells Meer in de gemeente Bergen en middels een extra inspanning voor zon op daken. De RES regio richt gezamenlijk een versnellingsteam op voor het stimuleren van grootschalige zon- op dak projecten in de regio.
- b. De RES regio zoekt afstemming over grootschalige projecten en nieuwe ambities in de regio. Hiervoor wordt een regionaal afstemmingskader ontwikkeld. Onder grootschalig wordt verstaan:
 - a. Meer dan 50 zonnepanelen op dak.
 - b. Meer dan 10 ha zonnepanelen op land.
 - c. Meer dan 2 windturbines van 3,5MW.
- c. De RES houdt er rekening mee dat de behoefte aan duurzaam opgewerkte energie blijft groeien en kijkt vooruit naar 2050 om tijdig in te spelen op ontwikkelingen en innovaties.

Regionale warmte strategie

Onderdeel van de RES NML is een Regionale Structuur Warmte. Hierin worden de warmtevraag en mogelijke regionale warmtebronnen in onze regio in kaart gebracht. In de RES 1.0 is onderzoek gedaan naar de volgende bronnen:

- a. Restwarmte: zeer beperkt beschikbaar op regionale schaal. Op gemeentelijke schaal is er wel sprake van restwarmte. Hiervoor kan lokaal beleid worden ontwikkeld.
- b. Groengas: Groengas heeft veel potentie, de toepassingen worden nog verder verkend.
- c. Geothermie: de regionale beschikbaarheid hiervan is nog onvoldoende duidelijk. Hiervoor zijn we afhankelijk van de resultaten van een nationaal scan onderzoek. In latere RES edities zullen deze resultaten worden meegenomen.
- d. Aquathermie: Alleen lokaal te benutten, maar wel een veel belovende techniek.
- e. Zonnethermie: Kansen om lokaal in te zetten.

Geconstateerd kan worden dat er een beperkt aantal regionale bronnen beschikbaar is op dit moment. In de komende periode wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan rondom de regionale warmtetransitie, waarin bovenstaande nog verder zal worden uitgewerkt. Lokale bronnen worden meegenomen in de Transitievisie Warmte.

Beoogd effect/doel

Als regio Noord- en Midden-Limburg wordt gezamenlijk gekeken naar de kansen voor de energietransitie. Samen wordt gewerkt aan een regionale strategie om de regionale kansen die er zijn voor de energietransitie inzichtelijk te krijgen. Met de RES 1.0 doet de regio tevens een bod aan het Rijk voor hun regionale bijdrage aan het klimaatakkoord in de vorm van grootschalige zonneweides en windparken.

Argumenten

1.1 RES is complementair aan de Weerter Routekaart Energietransitie

De RES is een regionale deeluitwerking van het klimaatakkoord, voornamelijk gericht op regionale invulling van hernieuwbare elektriciteitsopwekking (zon en wind). De RES is uitdrukkelijk geen regionale invulling van lokaal energiebeleid. Het kan gezien worden als een regionale afstemming. De routekaart is geen lokale uitwerking van de RES, maar bestaat naast de RES. Op bepaalde punten raken ze elkaar en worden op elkaar afgestemd.

Bijvoorbeeld de doelstelling van de RES om in te zetten op energiebesparing. Dit sluit goed aan bij de ontwikkelingen binnen Weert. Wanneer gebruik gemaakt kan worden van regionale initiatieven zal hierop worden ingehaakt. Denk hierbij aan versnellingssteams voor energiebesparing bij bedrijven, of een regionaal energieloket voor inwoners.

1.2 RES is een verplichting volgend uit de klimaatwet

De klimaatwet verplicht Nederland in 2030 49% minder CO₂ uit te stoten. In het klimaatakkoord zijn hierover nadere afspraken gemaakt. De ontwikkeling van de RES is hiervan een resultaat.

1.3 Vaststelling door de raad is de laatste processtap zoals is afgesproken in de startnotitie

In de startnotitie van 17-05-2019 is afgesproken welke deelproducten worden opgeleverd, welke planning daartoe wordt gehanteerd en op welke wijze de organisatie en besluitvorming is ingericht.

De volgende mijlpalen zijn vastgelegd:

- Concept uitgangspuntennotitie (vastgesteld 17-05-2019)
- Consultatie gemeenteraad uitgangspunten (consultatie in gemeenteraad Weert d.d. 19-12-2019)
- Definitieve uitgangspuntennotitie (vastgesteld door gemeenteraad d.d. 06-05-2020)
- Concept RES (vaststelling door college d.d. 29-09-2020)
- Consultatie gemeenteraad Ontwerp RES 1.0 (consultatie in gemeenteraad 18-02-2021)
- Definitieve RES 1.0 (vaststelling gemeenteraad 02-06-2021)

Op 18 februari j.l. is tijdens een informatiebijeenkomst een toelichting gegeven op de ontwerp RES. De raadsleden hebben de gelegenheid gekregen om, ter consultatie, schriftelijke opmerkingen te maken. Alle opmerkingen zijn verzameld en waar mogelijk verwerkt in de definitieve RES. In het bijgevoegde consultatiedocument is aangegeven wat er exact met de reacties is gedaan.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Alle partijen moeten meewerken

Het gaat om een regionaal proces, waarbij het doel is om regionale overeenstemming te vinden. Deze RES 1.0 is alleen mogelijk wanneer alle partijen mee werken. Dat kan betekenen dat niet alle wensen en behoeftes van individuele partijen zijn meegenomen.

Financiële gevolgen

Ten aanzien van de financiering van het vervolgproces heeft de rijksoverheid een onderzoek uit laten voeren. Op basis van de resultaten van dit onderzoek, zal er na formatie van een nieuw kabinet gekeken worden welke middelen beschikbaar komen

vanuit de Rijksoverheid voor de uitvoering van de taken voor gemeenten in het klimaatakkoord.

De opgave naar een duurzame gebouwde omgeving is een forse. De regio Noord- en Midden Limburg wil de vanuit de overheid opgelegde taken goed uitvoeren. Dit brengt een capaciteitsvraagstuk met zich mee, maar ook een organisatorisch vraagstuk. Ten tijde van de vaststelling van de RES 1.0 loopt een onderzoek naar de toekomstige regionale uitvoeringsorganisatie van de RES NML.

De Weerter Routekaart Energietransitie houdt rekening met een geringe gemeentelijke bijdrage (€ 20.000 t/m 2022) ten behoeve van de regionale RES samenwerking.

Uitvoering/evaluatie

De gemeenten, provincie, het waterschap en Enexis staan samen met de omgeving aan de lat om de afspraken uit de RES waar te maken. Deze afspraken worden, na vaststelling van de RES 1.0, vastgelegd in een uitvoeringsconvenant. Onderdeel van het convenant zijn in ieder geval de bestuursafspraken over de verankering van de RES in het omgevingsbeleid en de afspraken over de toekomstige regionale samenwerking. Onderdeel van dit uitvoeringsdocument vormt ook een monitoringsysteem waarmee de voortgang van de RES gevolgd kan worden.

Communicatie/participatie

De RES laat de vrijheid aan de individuele gemeenten om te communiceren met hun eigen inwoners en overige belanghebbenden.

De communicatie over de energietransitie is meegenomen in het actieplan Weerter Routekaart Energietransitie 2021-2022.

Advies raadscommissie

De commissie acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad, als bespreekstuk.

Bijlagen

- Regionale Energie Strategie 1.0
- Consultatie Ontwerp RES 1.0

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
M.J.M. Meertens	C.C. Leppink – Schuitema

Nummer raadsvoorstel: DJ-1329369

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 april 2021.

besluit:

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg 1.0 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juni 2021.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken